

befolkning, fortæller om Danmark, får set sig om og kan komme hjem og fortælle om livet, som det former sig for en amerikansk landmand til daglig.

Lad teknikerne bringe de tekniske hjælpemidler hjem og lære os at bruge dem. Vi unge kan så se det som vor opgave at sprede kendskab herhjemme om de mennesker, som bruger disse landbrugs hjælpemidler derovre, og vidne om, at de egentlige menneskelige livsværdier, arbejdsglæden og tilfredsheden ikke behøver at svækkes, fordi teknikken tager føringen.

Denne erkendelse var i hvert fald for mig den store og uforglemmelige oplevelse.

C. A. K.

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs generalforsamling mandag den 3. december 1951.

Landhusholdningsselskabets årlige generalforsamling afholdtes den 3. december i selskabets mødesal i Prinsens Palæ, Nationalmuseet.

Den ledende præsident, kammerherre *Chr. Lüttichau*, åbnede generalforsamlingen med en velkomst til medlemmerne og udtalte derefter mindeord om to tidligere medlemmer af selskabets bestyrelsesråd: Forstander *J. C. Overgaard*, Ladelund, og hofjægermester *E. F. de Neergaard*, der i årets løb var afgået ved døden. Den ledende præsident føjede her til, at der netop var kommen meddelelse om, at også oberstløjtnant Helge Bruhn, Foreningen Norden, var død. Ganske vist havde oberstløjtnant Bruhn ingen tilknytning til selskabet, men mange af dets medlemmer havde lært ham at kende ved Hindsgavl-møderne, og vi satte pris på den fortrinlige måde, hvorpå han ledede disse. Derfor vil vi indbefatte ham, når vi nu ærer mindet om mænd, vi føler os i taknemmelighedsgæld til.

1. Udfaldet af de foretagne valg.

Kontorchef *Axel Nielsen* meddelte, at kammerherre *Chr. Lüttichau* var genvalgt til præsidiet. Til bestyrelsesrådet var følgende

medlemmer genvalgt: Forstander *Johs. Dons Christensen*, Ladelund, forstander *Ernst Gram*, Lyngby, forstander *Josef Hansen*, Tystofte, gårdejer *Chr. Jervelund*, Engeldrup, godsejer *K. Langkilde*, Bramstrup, godsejer *A. Olufsen*, Qvistrup, og proprietær *N. Krabbe*, Skovlund.

Som medlem af revisionsudvalget var genvalgt kontorchef *Frits Olsen*, København, og som medlem af bestyrelsen for Fond til Landmænds Uddannelse var professor *Aksel Milthers* ligeledes blevet genvalgt.

Til belønningsudvalget var genvalgt proprietær *D. Villemoes*, Villemoesgaard. Som nyt medlem i stedet for proprietær *Aage Nikolaisen*, Kejsegaarden, der ikke ønskede genvalg, var indvalgt forpagter *H. Ribe*, Estruplund, der tillige rykker ind i selskabets bestyrelsesråd.

Som Landhusholdningsselskabets repræsentant i Statens Byggeforskningsinstitut var indvalgt forstander *Johs. Ridder*, København, i stedet for civilingeniør *Jørn Høgsbro*, der var bortrejst fra landet, og som selskabets repræsentant i Landbrugets Radioudvalg var udpeget direktør *Chr. Stahl*, København, i stedet for fhv. forstander *J. J. Hansen*, København.

I tilslutning til disse meddelelser takkede kammerherre *Chr. Lüttichau* de afgåede medlemmer og repræsentanter for deres virksomhed og rettede en særlig tak til proprietær *Aage Nikolaisen*, specielt for hans store interesse og indsats som medlem af belønningsudvalget. Det var ingen sag at komme ud at bedømme de indstillede landbrug, når en så kyndig mand som proprietær *Nikolaisen* var med.

2. Beretning om selskabets almindelige virksomhed.

Kontorchef *Axel Nielsen*: I det forløbne år har selskabets almindelige virksomhed omfattet alle de sædvanlige arbejdsområder: Administration af legater, præmieringer og belønninger, udvalgsarbejde af forskellig art, besvarelse af forespørgsler, erklæringer til ministeriet o. m. a.

Legater. Af de forskellige legater til understøttelse for værdige, trængende landmænd og deres efterladte er ialt uddelt 54 100 kr., fordelt i portioner på fra 200 til 500 kr. årlig. Af godsejer *Viktor A. Goldschmidts* legat, afdeling B er uddelt 16 000 kr. til forskellige veterinærers forsøg og undersøgelser vedrørende sygdomme hos husdyrene. Af købmand *Jørgen Sørensens* legat er uddelt 900 kr.

Der er ialt uddelt noget over 10 000 kr. i understøttelser til ophold på landbrugsskoler og Landbohøjskolen samt til studierejser

i udlandet. Af godsejer, dr. med. *K. A. Hasselbalch* og *Hustrus* legat er anvendt 4 650 kr. til landmandsuddannelsen.

Statsbevillingerne. Statsbevillingen til understøttelser af mejeristers ophold på mejeriskoler og Landbohøjskolen samt korte kursus for mejeribestyrere er administreret på sædvanlig måde, og her er uddelt henholdsvis 30 000 kr. og ca. 3 000 kr.

Tidligere var bevillingerne til statskonsulenter ret omfattende, men efter at nu statskonsulent *W. A. Kock* er afgået, er der kun statskonsulent *Alf. L. Søndergaard* tilbage.

Bevillingen til Landøkonomisk Aarbog, der som bekendt redigeres af selskabet, har været noget højere grundet på de stigende trykningsudgifter, men er iøvrigt administreret på sædvanlig måde.

Medlemstallet. Af nye medlemmer er i årets løb indmeldt 293, medens 44 er udgået på grund af dødsfald, bortrejse og udmeldelse; det samlede medlemstal er nu 1595. Dette er mere end dobbelt så mange som for 25 år siden, og tallet er det højeste i selskabets historie.

Foredragsmøder. I fjor afholdtes følgende foredragsmøder:

- 1) Brandfaren i landbrugsbygninger, af direktør *H. Høeg*.
- 2) Den systematiske bekæmpelse af smitsom kastning, af veterinærinspektør *Aage Suurballe*.
- 3) Arbejds- og mekaniseringsproblemer i dansk landbrug, af forstander *Johs. Ridder*.

I bestyrelsesrådet har vi drøftet den mulighed at afholde en særlig »foredragsdag«, f. eks. et foredrag om formiddagen og to om eftermiddagen. Måske kan vi allerede i indeværende vinter gøre forsøget.

Endvidere har sekretariatet medvirket ved arrangement af konsulentmødet, der afholdtes den 23. og 24. februar 1951 på Landbohøjskolen.

Almanakstykket. Det landbrugsfaglige emne i Universitetsalmanakken 1952 blev skrevet af veterinærinspektør *Aage Suurballe* og hed »Kastningsbekæmpelse«.

Selskabets gamle arkivmateriale.

Efter forlagets stærke udvidelse kom vi til at lide under stærk pladsmangel, og det medførte også overvejelser om en forsvarlig opbevaring af selskabets mange gamle, i visse tilfælde uerstattelige dokumenter af historisk interesse samt arkivmateriale i almindelighed.

Der blev truffet beslutning om at overlade de forskellige arkivalier op til 1935 til Erhvervsarkivet i Aarhus, hvor det opbevares

under betryggende forhold. Det tjener her som studiemateriale for de historiestuderende ved Aarhus Universitet. Ordningen er truffet således, at såvel selskabet som enhver anden interesseret kan skaffe ønskede oplysninger fra dette kildemateriale frem, blot ved en henvendelse til Erhvervsarkivet.

3. Beretning om forlagets og brevskolens virksomhed.

Kontorchef *Axel Nielsen* redegjorde for udgivervirksomheden og for arbejdet med brevskolen eller som den også kaldes: Landhusholdningsselskabets kursusafdeling.

A. Forlagsvirksomheden.

Forlagsvirksomhedens arbejde er fortsat efter de samme retningslinier som i de nærmest foregående år. Salget har været noget større til dels dog som følge af prisstigningen på papir og bøger. Antallet af nyudgivelser har som i de nærmest foregående år været beskedent, og i betragtning heraf må salget siges at være særdeles tilfredsstillende.

Af nyudgivelser foreligger:

Af konsulent *Gudrun Larsen* og husholdningsinspektør *K. Harrekilde Petersen*: »Alt det nyeste —«. Tillæg til »Husholdning på »Landet«, 56 sider, ill. Pris kr. 4,50. Af forsøgsleder *J. Bælum* m. fl.: »Fjerkræbog for Landbrugsskoler. 120 sider, ill. Pris kr. 8,00 (lavere skolepris).

Af optryk foreligger:

Hovedbog (Pris kr. 4,00). »Landbrugets Kulturplanter« (Pris kr. 3,25). »Landbrugets Planteavl« (Pris kr. 15,50). »Svinehold og Svinefodring« (Pris kr. 8,75). »Køkkenbog for unge Piger« (Pris kr. 6,00).

Landhusholdningsselskabet har sammen med Det danske Forlag overtaget forhandlingen af Det landøkonomiske Driftsbureauets publikationer. Vi håber, at dette må give anledning til, at disse vinder en stigende udbredelse.

Landhusholdningsselskabet har også overtaget forhandlingen af de såkaldte »Marshall-rapporter«, d. v. s. rapporter skrevet af de mange, der i løbet af de sidste par år har været i Amerika for at studere amerikansk landbrugsteknik på forskellige områder. De første af disse er allerede fremkommen: »Amerikansk Husdyrbrug«, »Svinehold og Svinefodring i U. S. A.«, »Konsulentvirksomhed i U. S. A.« m. fl. Der vil fremkomme selvstændige bestillingslister på disse rapporter og på Driftsbureauets publikationer.

Marshall-rapporterne er altså ikke udgivet af Landhusholdningsselskabet, og vi har derfor ingen indflydelse på, hvilke der kommer og hvad de omhandler.

Boghandlernes boycott af Det danske Forlag og dermed også af

Landhusholdningsselskabet er fortsat i det forløbne år, men grundet på, at alle publikationer til en pris af 5,00 kr. og derunder er blevet overført til frisalgsartikler, er der nu et betydeligt antal af både vore og Det danske Forlags bøger, der alligevel kan fås i boghandelen. Som tidligere nævnt ved denne lejlighed tager boghandlerne selv ikke deres egne forbud mere højtideligt, end at man hos de fleste boghandlere vil kunne rekvirere enhver ønsket bog udgivet af Landhusholdningsselskabet. Alle hidtil udkomne Marshall-rapporter og beretninger fra Det landøkonomiske Driftsbureau koster mindre end 5,00 kr. og kan følgelig fås også i boghandelen.

Iøvrigt er der for en halv snes dage siden sket det, at priskontrolraadet har truffet en afgørelse gående ud på, at den bestående aftale inden for den organiserede boghandel, hvorefter boghandlerne kun må forhandle bøger (bortset fra ovennævnte lempelse) fra forlag, der omfattes af aftalen, skal ophæves med omgående virkning. Vi må nu afvente og se, hvordan sagen videre udvikler sig.

B. Landhusholdningsselskabets Kursusafdeling. (Landbrugets Brevskole).

Af økonomiske årsager har Landhusholdningsselskabet ikke i det forløbne år kunnet ofre meget herpå. Dette er meget beklageligt, da vi har kunnet spore en stigende interesse for brevskoleundervisning i det sidste år, men så længe al landbrugsfaglig undervisning tilbydes næsten gratis, og vi til vort arbejde ikke kan opnå statstilskud, vil det næppe være muligt at foretage den meget ønskede udvidelse af den nuværende brevskolevirksomhed.

De forsøg, vi har gjort på at finde frem til nye undervisningsformer inden for brevskolen, er stort set faldet heldigt ud, og vi håber, at vi i det kommende år får mulighed for noget større aktivitet.

Det økonomiske resultat udviser et underskud på ca. 1500 kr. Desuden er der foretaget en ret stærk nedskrivning af beholdningerne.

4. Beretning om »Fond til Landmænds Uddannelse«.

Kammerherre Chr. Lüttichau meddelte, at fonden har sin egen bestyrelse, og at denne for året 1952 vil komme til at bestå af den ledende præsident, forpagter Aug. Bech og det »ældst valgte« medlem af bestyrelsesrådet, forstander dr. agro. V. Steensberg, samt inspektør Ib Windfeld, godsejer K. Langkilde og professor Aksel Milthers.

Der er i 1951 ialt uddelt 700 kr. i portioner på 75 og 100 kr. til 9 landbrugsstuderende ved Landbohøjskolen.

5. Beretning om Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde.

Professor *Axel Pedersen* redegjorde for samvirksomhedens virksomhed og nævnte, at den i år havde afholdt 3 kursus, nemlig et i boliglære i april, et i fodringsvejledning i august og et om maskiner i oktober.

De 3 kursus havde samlet henholdsvis ca. 90, ca. 85 og ca. 60 deltagere og var alle vellykkede. Ikke mindst gælder dette det længste af disse kursus, kursuset i fodringsvejledning på Lyngby Landboskole. I modsætning til alle vore øvrige kursus kunne der her ydes et rejsetilskud til deltagerne, idet landboforeninger, husmandsforeninger, mejerier og slagterier tilsammen havde stillet 6 000 kr. til rådighed herfor.

Efter kursuset fremkom en henvendelse til Samvirksomheden om at medvirke til fremstilling og udgivelse af hjælpemidler, skemaer o. lign. i fodringsvejledningsarbejdet samt en standardisering af disse. Til at løse denne opgave er der nedsat et særligt udvalg, bestående af konsulenter og medlemmer af samvirksomhedens fællesudvalg.

Fra Foreningen af danske Havebrugskandidater var der kommen en henvendelse om optagelse som medlem af samvirksomheden. Denne henvendelse var blevet imødekommet, og Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde består herefter af følgende organisationer foruden Landhusholdningsselskabet: Foreningen af danske Landbrugslærere, Foreningen af danske Landbrugskonsulenter, Foreningen af danske Landbrugsblade, Foreningen af danske Landbrugskandidater, Nordiske Jordbrugsforskeres Forenings danske Afdeling, Foreningen af danske Husholdningslærerinder og Foreningen af danske Havebrugskandidater.

Som ny repræsentant i fællesudvalget havde Landhusholdningsselskabet indvalgt professor *Aksel Milthers*.

6. Meddelelse om uddelingen af selskabets hædersbelønninger og duelighedsmedailler.

Kammerherre *Chr. Lüttichau* meddelte, at der i år er uddelt usædvanligt mange store sølvbægre, men de er givet til mennesker, der ved deres virksomhed har gjort sig i høj grad fortjente dertil.

I foråret tildeltes det største sølvbæger til fru *Rebekka la Cour Madsen*, Baungaard, Vejen, og til fru *Karen Busk*, Aarslev, som en præmie af Gammeleje-legatet for deres store indsats inden for husholdningsarbejdet.

Den 27. juni, på sin 70 årsdag, tildeltes forstander *H. N. Frandsen*, Øtoftegaard, ligeledes selskabets største sølvbæger for sin store indsats på planteforædlingens område.

Der er i år foretaget 6 tildelinger af hædersbelønning for landboflid. Besigtigelsen foretoges i juni-juli måneder. Følgende fik tildelt hædersbelønningen:

Det største sølvbæger: Gårdejer *Vilhelm Nielsen*, Ørslev, Slagelse.

Det store sølvbæger: Gårdejer *Kr. Vestergaard*, Stenild, Hobro, husmand *Mads Østergaard*, Hindskov, Thyregod, gårdejer *Niels Peder Egknud* og hustru, *Petra Egknud*, »Grønvang«, Ølgod, og forvalter *Jens Lausten Møller*, Havnø, Hadsund.

Det almindelige sølvbæger: Gårdejer *Søren Kristian Sørensen* og hustru, *Krista Sørensen*, »Skovsballegaard«, Them.

Af indstillinger til *duelighedsmedailler* modtoges i år 45, hvoraf de allerfleste havde en usædvanlig lang tjenestetid og fine anbefalinger. Der uddeltes ialt 25 sølvmedailler til følgende:

Husmand *Jørgen Chr. Andersen*, Voldtofte, Flemløse.

Husbestyrerinde *Amanda Andreasen*, Tobøl, Føvling.

Avlsbruger *Georg Johs. Bech*, »Solvang«, Bodilsker.

Bestyrer *Peter Bøgh-Andersen*, Tygeslund pr. Hadsund.

Husbestyrerinde *Juliane Christensen*, Starup, Tofterup.

Traktorfører *Frands Hansen*, Sivested Odde, Kolind.

Kostaldsmedhjælper *Karl Asger Hansen*, Barritskov, Barrit.

Materialkusk *Kristen Henriksen*, Katholm, Grenaa.

Traktorfører *Bertel Jensen*, Barritskov, Barrit.

Fodermester *Kristian Jensen* og hustru *Elise Jensen*, Vesterhavegaard, Allerslev.

Markmand *Chr. Jepsen*, Høgsbro, Hviding.

Husmand *Alfred E. Larsen*, Rosenlund, Aabybro.

Magasinformalter *Marius Mikkelsen*, Katholm, Grenaa.

Husbestyrerinde *Ane Marie Karoline Nielsen*, Stagstrup.

Kreaturpasser *Jakob Nowak*, Nysø, Præstø.

Staldmester *Chr. August Olsen*, Appelsbjerg, Dalmose.

Gårdbestyrer *Marius Pedersen*, Højbjerggaard, Gamborg, Kauslunde.

Smed *Chr. Marius Petersen*, Erholm, Aarup.

Hingstepasser *Vilhelm Petersen*, Nysø, Præstø.

Fodermester *Hans Oluf Rasmussen*, Snesere.

Husmand *Karl Rasmussen*, Bro Mølle, Jyderup.

Husbestyrerinde *Rasmine Rasmussen*, Svanhøjgaard, Over Kærby, Kerteminde.

Fodermester *Frands Seminec*, Bejstrupgaard, Københoved, Skodborg J.

Skovarbejder *Jens Peter Sørensen*, Rosendal, Fakse.

Husbestyrerinde *Maja Rahbek Thomsen*, Nr. Vium, Herborg.

(Fortsættes.)

Vejrforholdene i november måned 1951.

Udarbejdet på grundlag af Det danske meteorologiske Instituts månedsoversigt over vejrforholdene.

November 1951 havde overvejende sydøstlig vind med mildt vejr, men i modsætning til oktober blev nedbøren stor. I simpelt gennemsnit fik Jylland-Øerne 97 mm, normalt 53 mm, d. v. s. 83 pct. for meget. Det korrigerede »fladetro« gennemsnit er beregnet til 103,0 mm, idet der er taget hensyn til det areal, hver nedbørstation »dækker«. Det normale er 55,7 mm. Nedbøren, beregnet på denne måde, viser et overskud på 85 pct. Temperaturen landsgennemsnit blev $2,9^{\circ}$ over normalen.

Temperatursvingningerne var flere gange ret betydelige, men København og Tarm havde dog kun 1—2 døgnmidler under det normale, heraf ingen kolde. Af *milde* døgn var der henholdsvis de to steder 13 og 15 samt 3 og 4 endog *meget milde* — indtil $6,8^{\circ}$ over normaltemperaturen.

De højeste temperaturer indtraf på ret spredte datoer og androg gennemgående 11 — 12° , enkelte steder i Syd- og Sønderjylland dog ca. 13° , lokalt på Fyn og Sjælland 13 — 14° .

De laveste temperaturer aflæstes ligeledes på ret spredte datoer og svingede omkring frysepunktet, på Bornholm dog mellem $+1,3^{\circ}$ og $+3,1^{\circ}$. Også kysterne og de mindre øer var fremdeles frostfri, f. eks. kom Hesselø ikke under $+3,3^{\circ}$.

Middeltemperaturen blev for hele landet $7,0^{\circ}$, normalt $4,1^{\circ}$. Varmest var der ved Keldsnor med $8,4^{\circ}$, koldest på Himmelbjerget med $5,3^{\circ}$.

Månedens absolut højeste temperatur, $15,6^{\circ}$, målt den 8. i Gedser, den absolut laveste, $-3,2^{\circ}$, aflæstes den 15. i Vejers. Frostdagenes antal blev i gennemsnit kun 0,4, normalt 10.

Som nævnt var nedbøren stor, navnlig i landets vestlige egne. Jylland fik således i gennemsnit 115,8 mm, Øerne 73,6 mm og Bornholm 66,9 mm. Det er henholdsvis 94, 58 og 26 pct. over normalen. Af oversigten vil det fremgå, at variationerne var store mellem de forskellige egne af landet. Højest ligger Thisted amt med 137 mm og lavest Langeland med kun 50 mm. Nedbørfordeelingen måneden igennem var nogenlunde jævn, og det medførte,

Nedbørens afvigelse fra normalen.

	Nedbør mm	Normal 40 år	Afv. i pct. af normalen
Hjørring amt	129	55	+135
Thisted »	137	66	+101
Aalborg »	130	53	+145
Viborg »	114	56	+104
Randers »	87	51	+ 71
Aarhus »	88	59	+ 49
Vejle »	98	61	+ 61
Ringkøbing »	128	67	+ 91
Ribe »	128	65	+ 97
Sønderjylland	111	60	+ 85
Odense amt	82	51	+ 61
Svendborg »	77	52	+ 48
Langeland	50	45	+ 11
Samsø	84	46	+ 83
Holbæk amt	63	43	+ 47
Sorø »	69	43	+ 61
Frederiksborg »	80	46	+ 74
Københavns »	82	46	+ 78
Præstø »	78	46	+ 70
Maribo »	64	45	+ 42
Bornholm	67	53	+ 26

at der i mange egne af landet var vanskeligheder, både med roeoptagning og -kørsel såvel som med udkørsel af staldgødningen. Hagl forekom i Jylland ved godt halvdelen, på Øerne ved en fjerdedel af stationerne. Flere steder faldt der også lidt sne.

Den største månedsnedbør målt i Skodborg J., der fik 186,4 mm, mindst fik Græshave på Lolland med 40,2 mm. Størst nedbør i et døgn, 38,0 mm, faldt den 4. i Terndrup. Nedbørdagenes antal blev for hele landet 24 mod normalt 14, varierende fra 17 på Bornholm til 28 i Ribe amt.

Tåge forekom gennemsnitlig kun 3 dage, normalt 6. Torden hørtes kun på 2 dage, normalt 5. Den 28. forekom torden over alle landsdele, dog navnlig på Øerne og Bornholm, hvor den flere steder var endog meget kraftig.

Soltimernes antal blev ringe. I gennemsnit havde Jylland-Øerne kun 27, normalt 49, varierende fra 19 ved Folkekuranstalten og Højer til 39 i Tystofte.

Landhusholdningsselskabets vintermøde.

Mange af Landhusholdningsselskabets medlemmer, som bor langt fra København, kommer alt for sjældent til selskabets foredragsmøder. Hertil har sikkert medvirket, at sædvane har været at holde et enkelt eftermiddagsmøde ca. 1 gang om måneden.

Ved sidste bestyrelsesmøde blev det derfor besluttet at samle alle foredragene ved et enkelt stort møde, og dette sker nu.

Vi er sikre på, at nedenstående program vil interessere flertallet af selskabets medlemmer, og at mange vil møde op den 21. februar. Vi har derfor sikret os et større mødelokale — iøvrigt et af de bedste i København — nemlig Nationalmuseets store foredragssal (indgang Ny Vestergade); det er den gade, der fører fra pladsen foran Glyptoteket til Christiansborgs ridebane.

Mødeprogram torsdag den 21. februar 1952.

- Kl. 10:* Professor, dr. med. vet. *Johs. Moustgaard*, København:
Fodringens betydning for husdyrenes frugtbarhed.
- Kl. 14:* Forstander *L. Lauridsen*, Graasten:
Malkekvæg, studehold eller kvægløst landbrug.
- Kl. ca. 1530:* Professor *Johs. Jespersen*, København:
Spredte træk vedrørende dansk husdyrbrugs udvikling gennem 50 år.

Mindre meddelelser.

Landvæsensuddannelse.

Til 1. maj antages elever til en 3-årig landmandsuddannelse på bønderbrug og/eller på større gårde samt til arbejdslederuddannelsen. Uddannelsen på bønderbrug foregår i visse egne af landet i samarbejde med landbo- og husmandsforeningerne samt foreningerne af unge landmænd.

Nærmere oplysninger om uddannelsen samt fortegnelse over læresteder fås fra Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Landhusholdningsselskabets fodermesteruddannelse.

Til 1. maj antages elever til den af Landhusholdningsselskabet iværksatte uddannelse af fodermestre. Uddannelsen har til formål at give de elever, der antages, en grundig praktisk og teoretisk oplæring i kvægets fodring, røgt og pleje, med særligt henblik på en forberedelse til selvstændige stillinger som kvægbrugsledere eller fodermestre ved større eller mindre besætninger.

Nærmere oplysninger om uddannelsen, reglerne for denne samt lærestedsfortegnelse fås fra Landhusholdningsselskabet, Rolighedsvej 26, København V.

Et godt standpunkt.

For nogen tid siden fremsatte landbrugsminister *Jens Sønderup* en udtalelse, som vi føler trang til at gengive her (citatet hentet fra *Sorø Amtstidende*). Den tager sit udgangspunkt i mund- og klovesygen, men har gyldighed i mange andre forhold.

•Når talen er om at yde erstatning til de af mund- og klovesygen hårdest ramte, tror jeg, vi gør klogt i at erkende, at skal der træffes foranstaltninger, må landbruget som sådant selv tage det i sin hånd. Hvis man regner med, at 10—12 pct. af besætningerne er blevet angrebet, er der også grundlag for, at vi, som har været så heldige at slippe fri, skal bringe et offer til fordel for de af vore kolleger, det er gået ud over. Og det kan sikkert også gennemføres, når man blot kan finde en ordning, som kan administreres på en fornuftig måde.

Jeg vil ikke være tilbøjelig til at foreslå eller støtte et forslag, om det skal være staten, der skal udrede disse erstatninger. Vi er — også for fremtidens skyld — bedst tjent med at tage det problem op til løsning i vore egne organisationer.

Instruktionskursus for traktorførere.

I lighed med tidligere år vil A/S Ford Motor Company i vintermånederne lade afholde instruktionskursus for traktorførere hos Fordson-forhandlerne landet over. Disse kursus var i fjor besøgt af 2600 landmænd.

Det er store værdier, der efterhånden er bundet i traktorer, og det er derfor af betydning, at disse hjælpemidler bruges og behandles rigtigt. Manglende kendskab til deres rette behandling betyder store udgifter til reparationer og tidsspilde — ofte på kritiske tidspunkter — og det er derfor al anerkendelse værd, at man fra firmaets side tilbyder sådanne kursus.

Nyt maskin- og traktorkursus på Teknologisk Institut.

Teknologisk Institut meddeler, at samtlige maskin- og traktorkursus på instituttet nu er overtagne. Da der stadig kommer henvendelser om deltagelse i kursus, agter man at afholde yderligere et maskin- og traktorkursus i København fra den 3.—15. marts 1952.

Henvendelse om deltagelse sker til »Maskinkursus for Landmænd«, Teknologisk Institut, Hagemannsgade 2, København V.

Udkomne bøger.

Beretning om Landsudvalget for Fjerkræavlens Konkurrence mellem hele Hønsehold og Konkurrence mellem Kalkun-, Gaase- og Andehold 1950—51. Udarbejdet af David Davidsen, konsulent. Udgivet af Landsudvalget for Fjerkræavlens. 32 sider. (Kbhvn. 1951).

Skolegaarden Fjordvang. Aarsskrift 1950—51. Redigeret af Hans Bruun. 36 sider. (Ringkøbing 1951).

Landbrugernes Lommebog 1952. 8. Årgang. Udarbejdet af sekretær Kaj Birch og konsulent, landbrugskand. V. Grunnet. Udgivet af Bondens Forlag. 289 sider. (Randers 1951).

Mejeribrugets Lommebog 1952. 10. årgang. Redigeret af M. Jeppesen, Johs. Jensen og S. Ammitzbøll Rasmussen. Udgivet af Dansk Mejeristforening og De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation. 255 sider. (Odense 1951).

Landbrugets Lommebog 1952. 7. Aargang. Redigeret og udgivet af landbrugskandidat Alfred Larsen. 270 sider. (Kbhvn. 1951).

Landbrugets prisforhold i december måned 1951.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1950			1951		
	Hele året	Nov. måned	Dec. måned	Hele året	Nov. måned	Dec. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk af mejeri	34,60	35,24	35,24	34,44	37,37	37,37
Smør, afregningstal	572	550	550	550	550	550
» + smørtillæg	572	550	550	559	600	600
Ost, 20 pct.	219	237	—	243	250	253
Æg	297	380	366	344	476	453
Slagterisvin, sl. vægt	391	396	396	425	450	450
Slagtekøer, 1. kl. lev. v. ¹⁾	169	172	169	194	209	207
Stude og kvier, 1. kl. lev. v. ¹⁾ ..	199	209	209	243	254	252
Smågrise, Køge, kr. pr. stk.	87	72	69	85	99	96
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1447	1400	1400	1545	1550	1450
Hvede ²⁾	55,09	58,19	60,60	58,90	51,00	51,50
Rug ²⁾	46,55	50,63	56,90	59,79	51,00	51,50
Byg	51,72	53,94	55,25	64,82	70,20	71,06
Havre	44,20	48,44	51,85	63,65	69,00	69,56
Hø	20,05	20,25	21,00	23,59	21,50	22,00
Kartofler, sælgers st., Sjælland	20,43	18,25	19,50	22,46	20,75	22,00
Runkelroefrø	133	135	135	123	120	118
Kålroefrø	138	155	140	155	160	160
Halvsildig rødkløverfrø	573	690	680	726	745	740
Hvidkløverfrø	943	1040	1050	873	780	770
Hundegræsfrø	437	423	420	299	245	240
Alm. rajgræsfrø, tidlig	183	180	185	155	143	138
Ital. rajgræsfrø	174	178	178	147	140	138
Føderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	55,86	57,50	57,50	64,92	67,50	71,50
Solsikkekager	55,41	56,50	56,50	63,92	66,50	70,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,39	—	24,80	25,99	27,05	27,30
18 pct. superfosfat	14,27	14,25	14,40	18,46	22,05	22,20
40 pct. kaligødning	27,21	23,70	23,95	23,09	21,80	22,05

¹⁾ Notering for kreaturer til eksport.²⁾ Fra og med august 1951 = afleveringspris plus lagringstillæg. Hvede af høst 1949 = 4 kr. over noteringen for majs eller byg. Notering for korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs. For afleveringspligtigt byg og havre betales 45 kr. pr. 100 kg. I tiden oktober-marts forhøjes prisen for afleveringspligtigt korn hver halve måned med et lagringstillæg på 25 øre.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1950			1951		
	Hele året	Nov. måned	Dec. måned	Hele året	Nov. måned	Dec. måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	330	336	336	328	356	356
Smør, inkl. smørtillæg	274	263	263	267	287	287
Ost, 20 pct.	384	416	—	426	439	444
Æg	252	322	310	292	403	384
Slagterisvin	403	408	408	438	464	464
Slagtekøer, 1. kl.	291	297	291	334	360	357
Stude og kvier, 1. kl.	326	343	343	398	417	413
Unge heste (Odense)	196	190	190	210	210	197
Hvede	399	421	438	426	369	373
Rug	390	424	477	501	427	432
Byg	402	419	429	503	545	552
Havre	367	402	403	528	572	577
Hø	292	295	306	343	313	320
Kartofler	545	487	520	599	553	587
Landbrugsprodukter ialt	320	327	327	342	370	368
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	381	392	392	442	460	487
Solsikkekager	430	439	439	496	516	547
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	132	—	128	135	140	141
18 pct. superfosfat	241	241	243	312	372	375
40 pct. kaligødning	228	199	201	194	183	185
Kunstgødning ialt	202	198	197	214	234	236
Udsæd (markfrø)	360	360	360	371	371	371